

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

Toimittajien työturvallisuusryhmä

Aika	6.6.2024 klo. 9.30-16.00
Paikka	Tampere
Paikalla	Sami Rautio, Enersense PN Oy (Paavo Kaijan sijainen) Karri Koskinen, Fingrid Oyj Juha-Pekka Kumpula, VEO Oy Tomi Laaksonen, Caverion Industria Oy Teemu Palosaari, Destia Oy Jani Pelvo, Fingrid Oyj (Teams) Jukka Hietakangas, Infratek Finland Oy (Teams) Jussi Ala-kokko, Eltel Networks Oy Veikko Sahlman, Hitachi Energy Finland Oy Minna Vartiainen, NYAB Finland Oy
Poissa	Jorma Kivi, Caverion Industria Oy Markku Linnanen, Siemens Energy

Käsitellyt asiat

1 Kokousjärjestelyt

Karri Koskinen toimi kokouksen puheenjohtajana ja sihteerinä. Sovittiin, että kokouksesta tehdään muistio, joka lähetetään kommenteille osallistujille. Muistio ja esitysmateriaalit julkaistaan Fingridin nettisivuilla.

Kokouksen alussa muistutettiin kilpailulainsäädännön noudattaminen -ohjeen noudattamisesta kokouksessa ja myös tauoilla, että puhutaan vain työturvallisuusasioista.

Ryhmässä aloitti kaksi uutta jäsentä: Veikko Sahlman, Hitachi Energy Finland Oy ja Minna Vartiainen, NYAB Finland Oy. Uusille ryhmän jäsenille ja sijaisille on lähetetty kilpailulainsäädännön noudattaminen -ohje tutustuttavaksi ennen kokousta.

2 Edellisen kokouksen muistio ja ryhmän tehtävät

Kävimme läpi ryhmän tehtävät Teams:ssä ja päivitimme ne. Suljimme seuraavat tehtävät:

- Edellisessä kokouksessa sovittiin, että toimittajat käyvät kesäteeman aiheita läpi omissa organisaatioissaan.
- Edellisessä kokouksessa sovittiin, että Jani käy seuraavassa kokouksessa läpi tuoreen linjauksen maadoitusten tekemisestä ja sähkötoiden määrittelystä. Asiaa seurataan ja tällä hetkellä mennään voimassa olevan käyttö- ja sähkötyöturvallisuus kantaverkossa -ohjeen mukaisesti.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

- Toimittajat toivoivat, että vanhan tapaturman tietoisuus, joka sattui elementin noston yhteydessä, lähetetään toimittajien työturvallisuusryhmän jäsenille. Tietoisuus lähetetty. Ko. tietoisuus on saatavissa kaikille toimittajille Quentic:n dokumentit-kansiosta.

Päivitimme lisäksi seuraavat tehtävät:

- Toimittajat tiedustelivat 400/110 kV yhteispylväiden vuorottelujen turvaetäisyyksistä. T Palosaari toimittaa tarkat speksit J Pelvolle, mikä on haasteena. J Pelvo lupasi selvittää asiaa ja välittää muutostoiveen suunnittelulle.
- Saneerauskohteiden työkuvat pitää olla myös kunnossapitopalvelun toimittajan käytössä ja helposti löydettävissä vianselvitystä varten. Toive välitetty Sähköasemaprojektit yksikölle.
- Toimittajat totesivat, että uusissa 400 kV kiristäjäpylväissä ei ole merkattu nostopisteitä ja kaikissa ukkospukeissa ei ole johtopyörille paikkoja. Toive on välitetty Fingridin teräsrakennesuunnittelulle ja sovittu, että asiaa edistetään.
- Toimittajat toivoivat selkeyttä siihen, minkä pylväiden korvakkeita ei saa käyttää. Tästä on tehty selkeä linjaus ja tiedotettu toimittajia. Lisäksi ollaan sovittu, että nostokorvakkeet suunnitellaan uusiksi.
- Sovittiin lisäksi, että K Koskinen tiedottaa toimittajien työturvallisuusryhmää kevään 2024 englanninkielisestä koulutuksesta. Koulutus järjestetään 5.9.2024 ja tästä tiedotetaan erikseen.
- Keskeytysajat ja työturvallisuus. K Koskinen menee 7.6. Fingridin paikalliskäyttötiimiin keskustelemaan asiasta.
- Sähköasemilla ja voimajohdoilla: Yhteiset rajapinnat muiden toimittajien kanssa. Kommunikaatiovirhettä ollut mm. käyttöönotoissa. Tähän toivotaan tilaajaltakin tarkempaa speksaamista. K Koskinen välittänyt tiedon sähköasemaprojektit yksikköön

3 Työturvallisuustilanne ja ajankohtaiset asiat

K Koskinen kävi läpi yleiskatsauksen työturvallisuudesta ja oheisen [esityksen](#). Fingridin työmailla sattui vuoden alussa 7 poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa toimittajien työntekijöille. Tämä on selkeästi enemmän kuin normaalisti. Asialle on tehty toimenpiteitä ja tapaturmien osalta tilanne on rauhoittunut. Noin 80 päivään ei ole sattunut poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia. Työtunteja on tehty jonkun verran enemmän kuin edellisvuonna, mutta se ei selitä alkuvuoden tapaturmien lukumäärää. Ennakoivat työturvallisuusmittarit (Turvallisuushavainnot ja turvavartit) ovat tavoitteessa tämän vuoden osalta ja työn riskien arviointeja on tehty aktiivisesti Fingridin työmailla.

Fingridin työmailla on sattunut normaalia enemmän A- ja B-luokan läheltä piti -tilanteita. K Koskinen muistutti johtimen vedon, liikenteen sekä sähkötöiden turvallisuudesta.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

Lisäksi keskustelimme seuraavista asioista:

- Toimittajat kokivat työmaakohtaisen QR-koodin lisäävän turvallisuushavaintojen määrää. K Koskinen muistutti, että näitä voi pyytää häneltä. Myös erilaiset palkitsemistavat lisäävät havaintojen määrää.
- Kaikki toimittajien tekemä positiivinen työ ei näy Fingridin datassa, koska toimittajien omissa järjestelmissä on mm. paljon turvavartteja, joita ei ole raportoitu Fingridin järjestelmään. Yhdellä toimittajalla on käytäntö, että Fingridin työkohteiden raportointi tehdään Fingridin järjestelmään ja he siirtävät Excelin avulla tiedot omaan järjestelmään viikoittain.
- K Koskinen muistutti mahdollisuudesta integroida toimittajien järjestelmiä Fingridin HSEQ-järjestelmään.
- Keskustelimme tapahtumien vakavuusluokkien jakaumasta, kuinka paljon A-, B- ja C-luokan tapahtumia sattuu suhteessa toisiinsa. Sovittiin, että K Koskinen valmistelee näistä pyramidikuvan.

J Pelvo kävi sähkötyöturvallisuustilannetta läpi oheisen [esityksen](#) pohjalta. A-luokan tapahtumia on ollut enemmän kuin aikaisempina vuosina. A-luokan tapahtumat ovat liittyneet väärään paikkaan asennettuihin päätyömaadoituksiin, puutteellisiin lisätyömaadoituksiin, vialliseen mittalaitteen jatkojohtoon sekä toistuviin puutteisiin tietyllä työmaalla. Myös B-luokan tapahtumia on ollut normaalia enemmän. Nämä ovat liittyneet tekemättömään turvallisuusilmoitukseen, puutteellisiin lisätyömaadoituksiin, kytkentäohjelman vastaisesti asennettuihin päätyömaadoituksiin sekä katkaistuun jännitteeseen kaapeliin.

Keskustelimme, mitä työturvallisuustilanteelle tulisi tehdä:

- Uudet toimittajat eivät välttämättä ymmärrä Fingridin lisätyömaadoituskäytäntöjä. Ehdotuksena, että pidetään koulutuksia toimittajille lisätyömaadoituksista – tämä saisi olla osa kaikkia isoja hankkeita, varsinkin jos uusia toimittajia / alitoimittajia hankkeessa. Toimittajilla pitää ymmärtää paljonko lisätyömaadoituksia tarvitaan voimajohtohankkeessa.
- Lisätyömaadoittamisen hyvällä suunnittelulla voidaan vähentää tarvittavien lisätyömaadoitusten määrää.
- Valvojen hyvä ymmärtää, milloin lisätyömaadoitukset täyttävät vaatimukset – esim. milloin tarvitse olla km välein lisätyömaadoitukset. Fingridin omat valvojat tietävät hyvin, mutta konsultit eivät aina välttämättä tiedä. Valvojan pitää verrata maadoitustilannetta lisätyömaadoitussuunnitelmaan.
- Toimittajat toivoivat parempaa kommunikaatiota Fingridin konsulttien kanssa. Toimittajilla oli kokemus, että joissakin tapauksissa valvoja on tehnyt turvallisuushavainnon ja raportoinut tästä vain jälkikäteen HSEQ-järjestelmään ilmoittamatta ensin toimittajalle. Vaaran paikoista pitää kommunikoida heti päätoteuttajalle. Lisäksi

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

toimittajat sanoivat, että valvojen henkilökohtaisissa suojavälineissä on ollut jonkun verran puutteita. Todettiin, että hyvän esimerkin näyttäminen on erittäin tärkeää. Kehitysehdotus

- K Koskinen välittää tiedon edellä mainituista asioista paikallisvalvontatiimiin.
- Lisätään Fingridin valvojen verkkokouluun, jos siellä ei jo ole: Jos havaitset jotakin, niin puutu heti, ilmoita välittömästi päätoteuttajalle ja raportoi jälkikäteen HSEQ-järjestelmään. Varmistetaan myös hyvän esimerkin näyttäminen verkkokoulussa. K Koskinen vie paikallisvalvontatiimiin.
- Toimittajat kertoivat, että riskiä sähköturvallisuuden näkökulmasta aiheuttavat maallikkohenkilöt (rakennushenkilöt) työmaalla – Haasteita on ollut mm. Työkone- maadoitusten kanssa. Pehdytyksen merkitys korostuu ja rakennustyöntekijöiden pitää omaksua turvalliset tavat toimia sähköasematyömaalla. Rakennustöiden valvojat tulee myös perehdyttää hyvin.

Kävimme läpi keväällä järjestetyn johdon keskustelun sovitut toimenpiteet esityksestä. Sähkötöiden johtajien kokoukset: Sovimme, että toimittajat keskustelevat sovitusta Sähkötöiden johtajien kokouksista omien sähkötöiden johtajien kanssa ja ilmoittavat oman organisaation yhteyshenkilön Fingridin sähkötöiden johtaja Kimmo Muttoselle 21.6.2024 mennessä.

K Koskinen muistutti, että syys-marraskuussa Fingrid järjestää työturvallisuuskampanjan.

Keskustelimme turvallisuussuunnitelmien laadusta ja päivittämisestä kommenttien perusteella.

- Toimittajat totesivat, että turvallisuussuunnitelmat ovat muuttumassa pysyväan suuntaan, missä vain projektikohtaiset asiat päivitetään. K Koskinen tiedusteli, miten näkee, että mikä on staattinen osuus ja mikä muuttuva – Tämä hyvä muokata niin, että on selkeästi erotettavissa.
- Yhdellä toimittajalla projektissa otetaan vastaan projektikohtaiset kommentit ja vuosittain päivitetään turvallisuussuunnitelmapohja.
- Sovimme, että toimittajat varmistavat tiedonkulun, että projektikohtaiset kommentit menevät yhtiötasolle turvallisuussuunnitelmaan.

Työturvallisuustilanne ja omista organisaatioista nousseet tarpeet / käsittelyä vaativat asiat / Toimittajat

- Työmaalla tulee olla vastuut selvät. Fingridiltä toivottiin enemmän koordinaatiota sivu-urakoitsijoiden osalta. K Koskinen totesi, että Fingrid järjestää turvallisuutta koskevien sopimusehtojen mukaisesti koordinaatiokokouksia tarpeen mukaan. Lisäksi tätä tukemaan on tehty vastuut yhteisellä työmaalla -dokumentti. Työmaan toimintojen yhteensovittamisesta vastaa päätoteuttaja ja yhteensovittamisessa tulee ottaa huomioon myös lisätyömaadoitukset.

- Tukes:n tulkinta sähkötyön määritelmästä keskustelutti edelleen. Edelleen menään Fingridin käyttö ja sähkötyöturvallisuus kantaverkossa ohjeen mukaan. Yksi toimittaja totesi, että olisiko hyvä edellyttää kaikilta maadoitusten asentamista sähkötyönä Tukesin linjauksen mukaan. Lisätietoja Kimmo Muttonen Fingrid Oyj.
- Yksi toimittaja toivoi teräsrakenteiden ritilävaatimuksiin päivitystä Fingridiltä. Hammastus tulisi tulla paremmin esille, ulkotasot, teräsrakenteet, portaat, hoitotasot. Nykyään ei suoraan vaadita hammastusta. Karri Välittää rakennustimiin.
- Yksi toimittaja tiedusteli vaatimuksista paloa jatkamattomille alusvaatteille. K Koskinen totesi, että perusvaatimukset löytyvät Käyttö- ja sähkötyön turvallisuus ohjeesta. Toimittajan tulee itse riskinarvioinnin perusteella määrittää muut käytettävät henkilönsuojaimet.
 - Toimittajat: Kun tehdään jännitetöitä, niin ei saa olla edes reikää päälyvatteissa ja kerrastot pitää olla myös paloajatkamatonta. Huom. pesu, estoaaine lähtee pikkuhiljaa. Toimittajilla on alusvaatteita paloajatkamattomina.
 - Standardin vaatimukset: Suositellaan paloajatkamatonta alusvaatetusta.
- Toimittajat nostivat esiin, että heidän mielestä johtokadun puustonpoisto on hoidettu heikosti ja on joskus jopa kesken, kun projekti alkaa. Johtokadulla on toimittajien mukaan kaadettu ja jätetty puuta maastoon. Tämä aiheuttaa kompastumisvaaran ja koneisiin voi nousta puita hyttiin. Konetyöskentely ja maassa olevat puut voivat aiheuttaa työntekijöille vaaraa, kun kone liikuttelee puita. Toimittajat tiedustelivat, että onko tähän tullut speksimuutoksia vai onko työn laatu ollut huono? Kantojen korkeus on voinut olla 1-1,5 m, kun kantoja pystyssä. Teiden kunto on ollut toimittajien mielestä huono kasvuston käsittelyn jälkeen. Karri selvittää kasvustonkäsittelystä vastaavilta henkilöiltä

4 Työturvallisuusryhmän vuosikellon mukaiset aiheet - Muutokset lainsäädännössä ja toimintaympäristössä

Kävimme läpi muutoksia lainsäädännössä oheisen [esityksen](#) pohjalta. Tunnistimme mahdolliset Fingridin työmaiden toimintaan vaikuttavat muutokset esityksestä:

- Uusi koneasetus – Sovimme, että toimittajat varmistavat, että miten vaikuttaa heidän toimintaan.
- Tietosuoja-asetuksen vaikutus työsuojelulainsäädäntöön. Seurataan muutoksia lainsäädännön päivittyessä. Totesimme tässä kohtaa, että Fingridin työmailla veronumerollinen kortti tulee olla aina näkyvissä.
- Vna rakennustyön turvallisuutta koskevien säännösten muuttaminen – Seurataan muutoksia valmisteleavan ryhmän toimintaa ja K Koskinen jatkaa yhteistyötä ryhmän kanssa, että verkon rakentamisen erityispiirteet otettaisiin huomioon uudistuksissa.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

- Rakentamislakia on sovellettava vuoden 2025 alusta – K Koskinen selvittää ko. lain soveltamista verkon rakentamiseen. Toimittajat selvittävät omissa organisaatioissa.
- Sovimme, että toimittajat varmistavat omissa organisaatioissaan mahdolliset vaikutukset toimintaansa Työsuojelun EU tiedotteen ja säädösvalmistelun seurannan osalta.

4.1 Toimintaympäristön muutosten tunnistaminen – Ryhmätyö

Toimittajat tunnistivat toimintaympäristön muutoksia ryhmätyönä. Ryhmiä oli 3 ja keskusteluissa nousi esiin seuraavia asioita:

- Lunastuslupaprosessi on pidentynyt, mikä vaikuttaa kasvustonkäsittelyn aloittamiseen ja sitä myötä myös rakentamisen aikataulu tiukkenee, mikä vaikuttaa sitten myös työturvallisuuteen.
- Luonnonilmiöiden ”ääripäät” ovat yleistyneet, jotka aiheuttavat monissa työvaiheissa riskejä. Runsas lumi Etelä-Suomessakin. Pakkanen vaikuttaa koneiden toimintaan.
- Projektien koot ovat kasvaneet mikä aiheuttaa myös projektin toimihenkilöpuolelle paineita.
- Ulkomaalaisten urakoitsijoiden (Päätoteuttajat ja alitoimittajat) osalta turvallisuuskulttuurin eroavaisuudet tulee huomioida siten, että korkeaa turvallisuuskulttuuria valvotaan ja jalkautetaan. Myös kommunikointiin tulee kiinnittää huomiota.
- Maanomistajien suurempi vastustus hankkeissa, mikä aiheuttaa paineita myös projektiorganisaatiolle.
- Hankkeita on paljon, jolloin resurssit/osaajat ovat tiukoilla. Alalle pitäisi saada uusia tekijöitä. Miten Fingrid voisi tässä olla ”moottorina”, että alasta saataisiin kiinnostavampi, kuten tuomalla alaa esille, miten yhteiskunnallisesti tärkeää työtä tehdään.
- Avoimuus on tuonut hyvää työturvallisuuteen (Esim. tietoiskut)
- Muutokset lainsäädännössä / standardeissa: Uudet vaatimukset tuottavat hidastavaa vaikutusta työmaille, vaikka ovat myös positiivisia.
- Toimitusviiveet ja materiaalien laadun heikentyminen aiheuttavat työturvallisuusriskiä. Varastojen pieneneminen/häviäminen johtaa pitkiin toimitusaikoihin.
- Työkoneet / asennuskoneet: Koneiden kehittyminen tuo turvallisempia työskentelytapoja ja niiden ergonomia on parantunut. Toisaalta koneiden toimintavarmuus on huonompi, kun on paljon tietotekniikkaa uusissa koneissa.
- Uretaanin käyttö on muuttunut luvan varaiseksi ja sen käsittely vaatii koulutuksen.

Verkon elinkaarenhallinta / Koskinen Karri

6.6.2024

- Kevytyrittäjät työmailla: Byrokratia vaikeampi.
- Dokumentointi lisääntynyt ja resursseja menee raportointiin.
- Riskinarvioiden lisääntyminen positiivista.
- Turvallisempi kulttuuri työmailla sekä lisääntynyt Inhimillisyys - terveenä töistä kotiin.
- Vastuullisuusasioiden huomioiminen lisääntynyt.
- Ihmiskontaktit vähentyneet koronan jälkeen toimistotyöntekijöillä.

5 Työturvallisuusteema

- Sitoutuminen työturvallisuuteen.V Sahlman kävi läpi esityksen:
 - Vanhoilla totutuilla urakoitsijoilla totutut turvalliset tavat. Uusilla aliurakoitsijoilla voi olla erilaisia turvattomia työtapoja. Turvallisia työtapoja ei ole kuitenkaan ole välttämättä kirjattu päätoteuttajan toimesta. Pohdittava, miten saadaan viestittyä uusille toimittajille?
 - Kun keskitymme johonkin toiseen asiaan syvällisesti, niin työturvallisuus saattaa unohtua.
 - Työmaapäällikön pitää pystyä vaihtamaan moodia site managerista HSE manageriksi. Ei pysty kahta asiaa tekemään yhtä aikaa.
 - Tarkastele työkohteen turvallisuus ennen kuin alat työskentelemään. Koskee myös erilaisia työmaapäällikön tekemiä tarkastuksia.
 - Jos havaitaan vaaroja, ensin kuntoon ja sen jälkeen vasta töihin.
 - Ylempi johto pitää tuoda lähelle tekemistä, että näkee työturvallisuuden tason – Turvallisuuskulttuuri.
 - Riskeille voi sokeutua – toinen näkee eri tavalla asiat. Sokeutuminen tapahtuu nopeasti.

Kävimme lisätyömaadoitus ja työturvallisuuden pelisäännöt -koulutuksen sisällön oheisen [esityksen](#) pohjalta. Toimittajat voivat tarvittaessa pyytää muokkauksia koulutukseen. Sovimme, että toimittajat laittavat tarpeen mukaan pyyntöjä koulutuksista J Pelvolle ja K Koskiselle.

6 Seuraava kokous

Sovimme, että seuraava kokous on 20.11.2024.

Työturvallisuusteemana: Toisiokunnossapito, mittausten/testien turvallisuus. Hitachi Energy Finland Oy.